

Sygn. akt I C 1136/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 grudnia 2014 r.

Sąd Okręgowy we Wrocławiu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Aneta Fiałkowska – Sobczyk

Protokolant: Aneta Łokaj

po rozpoznaniu w dniu 9 grudnia 2014 r. we Wrocławiu

sprawy z powództwa A. B.

przeciwko (...) Banku (...) S.A. z siedzibą w W.

o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego

I. pozbawia wykonalności tytuł wykonawczy – bankowy tytuł egzekucyjny nr (...)z dnia 31.01.2014 r. wystawiony przez (...) Bank (...) S.A.z siedzibą w W., któremu Sąd Rejonowy w Nysie Wydział I Cywilny postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2014 r. w sprawie I Co 358/14 nadał klauzulę wykonalności, w części, a mianowicie przeciwko powódce A. B.;

II. zasądza od strony pozwanej (...) Banku (...) S.A.z siedzibą w W.na rzecz powódki A. B.kwotę 7 217 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. nakazuje stronie pozwanej (...) Bankowi (...) S.A. z siedzibą w W. uiścić na rzecz Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego we Wrocławiu) kwotę 11 631 zł tytułem zwrotu kosztów sądowych, od uiszczenia których powódka była w całości zwolniona.

Sygn. akt I C 1136/14

UZASADNIENIE

Powódka A. B.w pozwie z dnia 21.07.2014 r. przeciwko (...) Bank (...) S.A.z siedzibą w W.wniosła o pozbawienie wykonalności tytułu wykonawczego - (...)nr (...)z dnia 31.01.2014 r. wystawionego przez (...) Bank (...) S.A.z siedzibą w W., zaopatrzonego w klauzulę wykonalności nadaną przez Sąd Rejonowy w Nysie postanowieniem z dnia 25 kwietnia 2014 r., w sprawie o sygnaturze I Co 358/14, w części tj. w zakresie w jakim jest on skierowany przeciw powódce.

W uzasadnieniu swojego żądania powódka zaprzeczyła zdarzeniom, na podstawie których wystawiono przeciwko niej (...), a następnie nadano mu klauzulę wykonalności.

Co prawda powódka przyznała, że poręczyła weksel in blanco w celu zabezpieczenia spłaty kredytu zaciągniętego na podstawie umowy Kredytu Obrotowego (...) z dnia 23 maja 2012 r., zawartej przez pozwanego Bank z (...) Spółką z o.o. z siedzibą we W.. Przyznała również, że podpisała oświadczenie o poddaniu się egzekucji w związku z udzielonym poręczeniem wekslowym, gdzie oświadczyła, iż jako poręczyciel wekslowy w zakresie roszczeń pozwanego wynikających z udzielonego w dniu 23 maja 2012 r. zabezpieczenia zobowiązań (...) Spółki z o.o. poddaje się egzekucji prowadzonej przez (...) SA.

Niemniej, zgodnie z zawartą umową pozwany był zobowiązany zawiadomić pisemnie powódkę, że kredytobiorca opóźnia się w spłacie kredytu. Powódka jednak nie otrzymała takiego powiadomienia.

Przede wszystkim jednak powódka zaprzeczyła, że po jej stronie powstała odpowiedzialność z tytułu poręczenia wekslowego za zobowiązanie zaciągnięte przez Spółkę, która to odpowiedzialność jest niezbędna, aby pozwany mógł wystawić (...). Taka odpowiedzialność, jak wywodziła powódka, mogłaby powstać dopiero po wręczeniu przez remitenta wekslowego wezwania do wykupu weksla wraz z informacją o jego wypełnieniu. Poręczony przez powódkę weksel był bowiem wekslem in blanco, a weksel ten będąc wekslem niezpełnym w chwili wystawienia rodzi wymagalne zobowiązanie po stronie dłużnika wekslowego (wystawcy czy poręczyciela) dopiero gdy dłużnik wekslowy (po doręczeniu mu wezwania do wykupu weksla) nie złożył skutecznie zarzutów, o których mowa w art. 10 ustawy z dnia 28.04.1936 r. Prawo wekslowe, w przedmiocie niezgodności wypełnienia weksla in blanco z postanowieniami porozumienia (deklaracji wekslowej).

W przedmiotowej sprawie pozwany nie wystosował do powódki wezwania do wykupu weksla z informacją o jego wypełnieniu.

Dlatego też żądanie nadania klauzuli wykonalności na (...) nr (...) przeciwko powódce było co najmniej przedwczesne, ponieważ roszczenie pozwanego wobec powódki z tytułu poręczenia wekslowego nie stało się wymagalne.

Natomiast samo poddanie się egzekucji, które ma źródło w innej czynności prawnej - poręczeniu wekslowym, nie stanowi samodzielnej podstawy odpowiedzialności osoby, która takie oświadczenie składa wobec banku egzekwującego zaległe roszczenie. Zgodnie bowiem z uchwałą Sądu Najwyższego z dnia 11.07.2000 r. (sygn. akt II CZP 22/00) „Poręczenie wekslowe jest czynnością bankową w rozumieniu art. 5 ust. 2 ustawy Prawo bankowe, uprawniającą Bank do wystawienia przeciwko poręczycielowi wekslowemu (...) na podstawie art. 97 tego prawa.” Nie jest natomiast taką czynnością oświadczenie o poddaniu się egzekucji, chociaż jest elementem niezbędnym do nadania przez sąd (...) klauzuli wykonalności.

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. wniósł o oddalenie powództwa.

W uzasadnieniu swojego stanowiska w sprawie pozwany Bank wskazał, że zarzuty powódki dotyczące braku pisemnego zawiadomienia powódki o opóźnieniu w spłacie kredytu i braku powstania po stronie powódki odpowiedzialności z tytułu poręczenia wekslowego są chybione.

Odnośnie pierwszego z zarzutów pozwany wskazał, że podstawą wystawienia (...) przeciwko powódce było udzielenie przez nią poręczenia wekslowego co czyni zbędnym konieczność doręczenia powódce wezwania do wykupienia weksla dla realizacji dochodzonego przez pozwanego roszczenia.

W przedmiocie drugiego z zarzutów pozwany podał, że zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy Prawo bankowe do czynności bankowych zalicza się operacje czekowe i wekslowe, o ile są wykonywane przez banki. Poręczenie wekslowe jest operacją wekslową w rozumieniu powyższego przepisu, co powoduje, że jest czynnością bankową w rozumieniu również art. 97 Prawa bankowego, co tym samym daje podstawy do wystawienia (...) również wobec poręczyciela wekslowego.

Powyższe stanowisko zostało potwierdzone w orzecznictwie Sądu Najwyższego (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 20.07.1999 r. w sprawie III CZP 14/99, uchwała Sądu Najwyższego z dnia 11.07.2000 r. w sprawie III CZP 22/00).

W replice na odpowiedź na pozew powódka podtrzymując dotychczasowe stanowisko w sprawie zgłosiła zarzut nieistnienia roszczenia pozwanego Banku, wynikającego z poręczenia wekslowego udzielonego przez powódkę, z uwagi na nieważność weksla wskutek jego **niewypełnienia** i brak z tego powodu zobowiązania wekslowego zarówno wystawcy weksla jak i poręczyciela wekslowego.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powódka poręczyła weksel in blanco w celu zabezpieczenia spłaty kredytu zaciągniętego na podstawie umowy Kredytu Obrotowego (...) z dnia 23.05.2012 r. zawartej przez (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. z (...) Spółką z o. o. z siedzibą we W. i podpisała oświadczenie o poddaniu się egzekucji w związku z udzielonym poręczeniem wekslowym.

(okoliczności bezsporne);

W dniu 31 stycznia 2014 r. pozwany Bank wystawił przeciwko dłużnikowi (...) Spółce z o. o. z siedzibą we W. i poręczycielowi – powódce A. B.(...)nr (...).

Postanowieniem z dnia 25.04.2014 r. Sąd Rejonowy w Nysie w sprawie I Co 358/14 nadał powyższemu (...)klauzulę wykonalności zgodnie ze złożonym przez Bank wnioskiem, co do należności głównej w wysokości 204 310 zł, odsetek w wysokości 28 299,64 zł liczonych od dnia 25.09.2013 r. do 30.01.2014 r. i kosztów windykacji w wysokości 7,23 zł oraz dalszych odsetek.

Na podstawie uzyskanego tytułu wykonawczego pozwany Bank w dniu 16.06.2014 r. złożył wniosek do Komornika o wszczęcie postępowania egzekucyjnego wobec dłużnika głównego i poręczyciela – A. B..

Postępowanie egzekucyjne jest w toku.

(dowód: dokumenty w aktach postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Wrocławia – Krzyków we Wrocławiu B. B.– Km 15785/14, w szczególności wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego, (...)nr (...) r., postanowienie Sądu Rejonowego w Nysie z dnia 25.04.2014 r.);

Weksel in blanco, który poręczyła powódka A. B.i w związku z którym złożyła w dniu 23.05.2012 r. deklarację wekslową co do warunków jego uzupełnienia, nie został uzupełniony przez pozwany Bank.

(dowód: weksel in blanco z dnia 23.05.2012 r. wraz z deklaracją wekslową k. 103 i 104).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo zasługiwało na uwzględnienie.

Podstawę żądania powódki stanowi przede wszystkim przepis art. 840 § 1 pkt 1 k.p.c., zgodnie z którym dłużnik może w drodze procesu żądać pozbawienia tytułu wykonawczego wykonalności w całości lub w części, albo jego ograniczenia, jeżeli przeczy zdarzeniom, na których oparto wydanie klauzuli wykonalności, a w szczególności gdy kwestionuje istnienie obowiązku stwierdzonego tytułem egzekucyjnym niebędącym orzeczeniem sądu albo gdy kwestionuje przejście obowiązku mimo istnienia formalnego dokumentu stwierdzającego to przejście.

Zasadniczym zarzutem powódki i uzasadnionym w świetle bezspornych okoliczności niniejszej sprawy, jest zarzut nieistnienia roszczenia pozwanego Banku, wynikającego z poręczenia wekslowego udzielonego przez powódkę, z uwagi na nieuzupełnienie weksla in blanco i brak z tego powodu zobowiązania wekslowego, zarówno wystawcy weksla jak i poręczyciela wekslowego.

Nie kwestionując stanowiska pozwanego Banku, że samo poręczenie wekslowe jest czynnością bankową w rozumieniu art. 5 ust 2 ustawy Prawo bankowe i daje możliwość wystawienia przeciwko poręczycielowi wekslowemu jako awaliście - bankowego tytułu egzekucyjnego, podzielić należy w całości argumenty wskazywane przez powódkę co do nieistnienia zobowiązania powódki stwierdzonego kwestionowanym (...)

Weksel in blanco podpisany przez powódkę jako poręczyciela nie został uzupełniony przez pozwanego, nie powstała więc odpowiedzialność wystawcy weksla, a co za tym idzie również poręczyciela wekslowego, bowiem odpowiedzialność poręczyciela wekslowego, choć solidarna, pozostaje subsydiarna w stosunku do odpowiedzialności wystawcy weksla, czyli jego zobowiązanie nie jest wymagalne, jak długo nie jest wymagalne zobowiązanie **wekslowe** dłużnika.

Jak stanowi art. 101 Prawa wekslowego, weksel własny in blanco powinien zawierać: nazwę „weksel” w samym tekście dokumentu, przyrzeczenie bezwarunkowego zapłacenia oznaczonej sumy pieniężnej, oznaczenie terminu płatności, oznaczenie miejsca płatności, nazwisko osoby na rzecz której ma nastąpić zapłata, (oznaczenie remitenta wekslowego), oznaczenie daty i miejsca wystawienia weksla oraz podpis wystawcy weksla.

Jak natomiast stanowi przepis art. 102 Prawa wekslowego nie będzie uważany za weksel własny dokument, któremu brak jednej z cech, wskazanych w artykule 101, wyjąwszy określone w tym przepisie przypadki tj.: brak oznaczenia terminu płatności weksla, brak oznaczenia miejsca wystawienia weksla oraz brak określonego miejsca płatności.

Weksel dołączony do akt sprawy przede wszystkim nie zawiera sumy wekslowej i oznaczenia remitenta.

Dokument nie zawierający składników uznanych za konieczne w świetle art. 101 i 102 ust. 2-4 Prawa wekslowego można nazwać wekslem niezupełnym w ścisłym znaczeniu. W myśl art. 102 ust. 1 Prawa wekslowego, **dokument taki nie jest wekslem** i nie może być podstawą, do zastosowania właściwych prawu wekslowemu mechanizmów.

Jak wskazuje zarówno orzecznictwo jak i doktryna zobowiązanie z weksla in blanco jest zobowiązaniem warunkowym, które wywoła skutki prawne z mocą wsteczną dopiero wówczas, gdy weksel zostanie poprawnie uzupełniony. Dopóki weksel in blanco nie zostanie uzupełniony w sposób nadający mu cech weksla, osoby podpisane na wekslu in blanco nie mogą być traktowane jako zobowiązane wekslowo (por. wyrok SN z 20.11.1930 r., Rw III1445/30). Jeżeli weksel in blanco zostanie uzupełniony niezgodnie z art. 1 i 2 Prawa wekslowego albo 101 i 102 Prawa wekslowego, wówczas taki weksel będzie nieważny (por. Izabela Heropolitańska, Komentarz do art. 10 Prawa wekslowego).

Powyższy pogląd podzielił również Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w uzasadnieniu wyroku z dnia 29.05.2013 r., w sprawie I ACa 499/13.

Dlatego też, ponieważ w chwili wystawienia kwestionowanego w niniejszej sprawie (...), zobowiązanie powódki wobec Banku co najmniej nie było jeszcze wymagalne, brak było podstaw do nadania klauzuli wykonalności omawianemu tytułowi egzekucyjnemu w zaskarżonym zakresie.

Idąc natomiast dalej, to zgodnie z utrwaloną linią orzecniczą, jeżeli w momencie wystawienia bankowego tytułu egzekucyjnego przez bank zobowiązanie z poręczenia wekslowego nie jest jeszcze wymagalne, a nie wiąże też stron umowa poręczenia cywilnego, nie występują przesłanki przewidziane w art. 53 ust. 2 ustawy Prawo bankowe uprawniające bank do wystawienia takiego tytułu. (por. wyrok SN z dnia 08.01.2004 r., w sprawie I CK 21/03).

Tym samym wobec zaistnienia przesłanek z art. 840 §1 pkt. 1 k.p.c. uwzględniono żądanie pozwu w punkcie I sentencji wyroku.

Orzeczenie o kosztach procesu w punkcie II sentencji wyroku wydano w oparciu o treść przepisu art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. w zw. § 6 pkt. 7 rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu.

Ponieważ powódka była w całości zwolniona od kosztów sądowych, a pozwany przegrał niniejszą sprawę, na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych w zw. z art. 98 k.p.c. orzeczono jak w punkcie III sentencji wyroku.